

Czech Language News

International
Association
of Teachers
of Czech
(IATC)

Fall 2012

Number Thirty-Seven

ISSN 1085-2950

czechlanguageassociation.tumblr.com

Dear Colleagues,

As we noted in introductory remarks to the past two issues of *Czech Language News* (*CzLN*), the year 2011 and first days of 2012 were marked by the deaths of a staggering number of major Czech writers and statesmen. Now the fall of 2012 has been marked by the passing of two of the greatest translators of Czech literature into English, men who were also the admired teachers and mentors of many of us who studied Czech language and literature in the United States sometime in the past four decades: Michael Henry Heim, who passed away on September 29, and Peter Kussi, who passed away on October 8. The present issue of *CzLN* is dedicated to Michael Heim's memory and features reminiscences of his former students and colleagues. The spring 2013 issue of *CzLN* will feature reminiscences of Peter Kussi, whose life and work will be celebrated at a memorial event in New York in April, 2013. As this issue was going to press, we also heard of the passing of Ladislav Matějka, a respected scholar in Czech literature, Slavic linguistics, and literary theory at the University of Michigan.

We look forward to seeing many of you at the annual IATC business meeting on Friday, January 4, 2013 (4:30-6:00 pm) at the AATSEEL Conference in Boston, and at one or more of the Czech-themed conference panels. This year IATC is proud to support panels on Czech linguistics (Friday, 10:30-12:15) and on contemporary Czech literature (Saturday, 1:15-3:00), as well as the poster panel on pedagogy for less commonly taught Slavic languages (Friday, 1:45-3:30).

In the meantime, please enjoy the current issue of *CzLN*, which inaugurates a new section devoted to reviews of Czech language textbooks and teaching materials (učební materiály – zkrátka UčMat). This section, edited by Susan Kresin of UCLA and Kateřina Šichová of Universität Regensburg, aims to help teachers of Czech outside the Czech Republic keep up with the full range of language teaching resources available, and at the same time to help the authors of new materials reach their prospective audience. This fall's *CzLN* also features a report on the fifth annual Metodické setkání k výuce češtiny jako cizího jazyka pro vyučující ze zahraničí held by ÚJOP (Ústav jazykové a odborné přípravy) in Prague in June, 2012. This annual workshop provides an opportunity to meet colleagues from all over the world who teach Czech, as well as a wealth of new ideas on teaching Czech as a foreign language. We hope that many of you who have not yet participated in the ÚJOP seminar for Czech teachers abroad will have the opportunity to do so in the future.

With best wishes for the rest of your fall semester and a bright 2013,

Chris Harwood (Columbia University) and Susan Kresin (UCLA)
IATC Co-Presidents

TABLE OF CONTENTS

Setkání k výuce češtiny jako cizího jazyka pro vyučující ze zahraničí (Susan C. Kresin).....	2
Učební materiály (Kateřina Šichová)	4
Výuka češtiny na římské univerzitě (Lucia Casadei)	7
Multilingual Platform for the European Reference Levels (Kateřina Vodičková)	9
SVU Dr. Joseph Hašek Award Student Winners for the Year 2012, SVU STUDENT AWARDS FOR THE YEAR 2013	9
Announcements	9
For Michael Henry Heim	10
Remembering Michael Heim	10
Limericks on Czech (Charles Townsend)	11

Setkání k výuce češtiny jako cizího jazyka pro vyučující ze zahraničí

ÚJOP (Ústav jazykové a odborné přípravy),
Charles University, Prague
Susan C. Kresin, U. of California, Los Angeles

The fifth annual Methodological Seminar for Foreign Teachers of Czech took place June 11-15, 2012 in Prague. Held under the auspices of ÚJOP (Ústav jazykové a odborné přípravy), the meeting was organized by Dana Hůlková-Nývtová, coordinated by Iva Řehulková, and overseen by Věra Hoffmanová.

Czech language instructors from Belarus, Germany, Italy, Poland, Russia, and the United States engaged in seminars and interactive workshops led by colleagues from ÚJOP, the Institute for the Czech Language (Ústav jazyka českého), and a variety of other Czech university settings.

The meeting, held annually in Prague during the second week of June, was provided free of charge by ÚJOP, with dorm-like accommodations offered for a minimal charge. For information about registration for the next meeting, please contact Dana Hůlková-Nývtová at dana.nyvtova@ujop.cuni.cz. The following overview summarizes the individual sessions of the meeting, with suggestions of related resources cited that are readily available on the Internet.

Problematické jevy ve výuce témat/ve výuce gramatiky

The first day's session opened with Markéta Slezáková of Západočeská univerzita in Plzeň, leading a two-pronged workshop on topical and grammatical points of difficulty when teaching Czech. Dr. Slezáková adroitly combined the two themes, and, having elicited in advance topics of particular interest to the participants, focused on the topics of „Vlastnosti/povaha“ and „Obchod/ekonomika/průmysl/zemědělství“. Working in small groups, participants generated grammatical topics, methodological strategies, and resources that could be employed when teaching these topics in a communicatively grounded classroom. For example, discussion of topics relating to business, economics, industry, and agriculture can be enlivened by the use of authentic source texts, such as advertisements, flyers, business correspondence and contracts, biographies or CVs of Czech industrial and business leaders, advice columns, and Czech computer programs designed for creating personal budgets. Many resources are readily available on the internet, including the television shows „Moje drabé Česko“ and „Černé ovce“, both available with subtitles in Czech and transcriptions in the archives of Česká televize (www.ceskatelevize.cz). Also mentioned were the periodical *Hospodářské noviny* (available online at ihned.cz/), and the websites www.datart.cz (for a comparison of prices), czso.cz/

(Český statistický úřad), and the websites of Czech Centres throughout the world, which can be used, for example, to find typical Czech products and exports.

Jazykové strategie

The afternoon session of the first day, led by Jitka Cvejnová of Univerzita Hradec Králové, addressed strategies relating to the four modalities of listening, reading, speaking and writing (*poslech, čtení, mluvení, psaní*). Dr. Cvejnová first addressed methodological strategies, such as the use of pre- and post-reading tasks and the distinction between selective, global, and detailed listening, and then turned to strategies for language learners. For example, language learners can enhance their ability to speak without hesitation by using prefabricated phrasing (*prefabrikované výrazy*), by paraphrasing (*parafráze*) and simplifying (*zjednodušení*), by elliding forms that pose grammatical or lexical difficulties (*elipse*), by replacing concrete terms with more general terms (*nabrazování konkrétního pojmu obecnějším pojmem*), and by using various expressions that enable the student to gain time while formulating a particularly difficult utterance (*výrazy k získání času*). Such expressions include, for example, *Můžete mi to ještě zopakovat?*, *Co tím myslíte?*, *Za chvíli se k tomu vrátím*, *Proším, hned vám na to odpovím*, or *Proším, musím si to ještě přemýšlet*. While not typically taught in foreign language classrooms, these expressions enable a language learner to fill a potentially uncomfortable pause with prefabricated phrasing, gaining time to formulate a grammatically correct and coherent response.

Trendy v současné češtině

The morning session of the second day, led by Martin Prošek of Ústav českého jazyka, was devoted to trends in contemporary Czech. Dr. Prošek outlined three layers of Czech, written, neutral and spoken (*knižní, neutrální, hovorová čeština*), and, on the basis of typical questions addressed to the Institute's advice link (*poradna*), presented a detailed map of linguistic elements in contemporary Czech (*mapa lingvistických prostředků*). Based on specific examples, his multilayered presentation addressed choices between variant morphological endings, general tendencies in conjugation, declension, and derivation, sociolinguistic tendencies, such as the use of spoken forms in the media, and issues relating to codification. Recommended online resources include the Institute's advice link (poradna.ujc.cas.cz) and online grammar handbook prirucka.ujc.cas.cz.

Práce s mnohovýznamovými slovy v hodinách češtiny jako cizího jazyka

The first part of the next afternoon session, led by Helena Confortiová of ÚJOP, addressed words with multiple meanings that can pose difficulties to learners of Czech. These words often have a concrete core meaning, with various figurative meanings deriving from this core: *odnést*: to carry away → *odnést (místo jiných)*: to carry or “bear” punishment (in place of others). A particularly difficult point for learners of Czech is the fact that a single

unprefixed imperfective form can pair with many different prefixes to create a wide range of specific meanings in the perfective: *mazat* → *smažat tabuli*, *vymazat něco gumou*, *umazat koncovku*, *namažat máslo na chléb*. In addition, antonymous pairs may vary in their collocations: *zapnout X odepnout kabát*, but *zapnout X vypnout elektroniku*. Metaphorized derivations can also lead to seemingly contradictory meanings, as in the expressions *Pálí mu to (= je chytrý) X Pálí nás ten problem (=trápí)*.

Jak se učíme – učební styly: Kulturní dimenze G. Hofstede(ho) jako sociokulturní faktor při výuce češtiny

In the second afternoon session, Jana Čemusová of CIEE initiated a discussion of issues relating to cultural values and learning styles, based on Geert Hofstede's theory of "Cultural dimensions" and David Kolb's classification of learning styles. Participants of the workshop were divided by nationality into groups and instructed to develop a list of ten core values (*hodnoty*). Following a general discussion and overview of Hofstede's theory, participants filled out a survey with questions addressing individual learning preferences. Čemusová collected the surveys and at a later session divided the participants of the workshop into four discussion groups based on David Kolb's classification of learning styles. According to this classification, a "concrete experienter" (*konkrétní experimentátor*) tends to favor an approach to learning based on personal experiences and intuition, with positive emotional grounding, small group discussions, and models based on real-life situations. A "reflective observer" (*reflektivní pozorovatel*) tends to favor an approach to learning grounded in observation, reflection, discussion, and identification of interrelations between elements of the learned material. An "abstract conceptual" learner tends to be analytical, preferring abstract conceptualization, the use of models and analogies, and individual analysis. An "active experimenter" (*aktivní experimentátor*) tends to have a practical orientation, favoring small group discussion, real-life learning situations and applications of the learned material, and feedback from co-learners.

Czeski dla średnio zaawansowanych

Chyby italsky mluvících studentů češtiny v písemném projevu, Kreativní psaní v didaktice češtiny jako cizího jazyka: The third day was devoted largely to presentations by participants of the workshop. Magdalena Domaradzka presented her recently published textbook of Czech for speakers of Polish, *Czeski dla średnio zaawansowanych*. Using examples from the textbook, she discussed the goals and challenges faced when writing a series-based textbook at the intermediate level for students with a Slavic base language. Drawing inspiration from a presentation at the previous year's meeting, Lucia Casadei of Sapienza University (Rome) presented an overview of mistakes in Czech typically made by native speakers of Italian. Typical errors, which include mistakes in case endings and functions, tense, negation, word order, and subordinating and relativizing conjunctions, often involve lexical and grammatical interference from Italian. Kateřina

Di Paola Zoufalová then presented on teaching creative writing to learners of Czech, in particular to children. With vivid examples of her students' work, she led us through the process of using a concrete, targeted experience, poetic models, and a clear graphic framework to teach students how to create their own thematically oriented poems in Czech.

Přijatelnost zvukové stránky češtiny u vybraných jazykových skupin nerodilých mluvčích

In the following presentation, led Jitka Veroňková of Charles University, participants were invited to engage actively in an ongoing research project on elements of pronunciation in non-native speech that can impede understanding. Participants were asked to listen to and rate a brief segment read in Czech by fourteen native speakers of German, Polish, and Russian, and then to comment in detail on specific aspects of three of the recordings. Overall, participants found it quite easy to identify the base language of the non-native speakers, identifying key phonetic and prosodic features that are erroneously

transferred from the speakers' base language, such as extending stressed vowels and reducing unstressed vowels, excessive palatalization, excessively open or closed vowels, and certain intonational patterns.

Využití originálních televizních programů ve výuce češtiny jako cizího jazyka: In the afternoon, Květoslava Rubešová of Centro Linguistico Di Ateneo, Vitterbo, demonstrated the use of television broadcasts in Czech language instruction. Noting that many shows from ČT are available on the internet with Czech subtitles and full transcripts (www.ceskatelevize.cz/ivysilani/), she suggested several that she has found especially appropriate for intermediate level students. For example, *České pexeso* is a series of fourteen animated shows about each of the regions (*kraje*) of the Czech Republic (www.ceskatelevize.cz/porady/10268040165-ceske-pexeso/210552116240014/). The broadcasts are brief, vivid, easy to understand, „nenápadně poučné“, and can serve as the basis of a wide variety of post-viewing writing assignments, such as writing a postcard, email or letter (in informal language), or creating a brief encyclopedia entry, advertisement, or invitation to visit the region (in formal language). Other

recommended shows include *Evropské pexeso* (www.ceskatelevize.cz/porady/10207220278-evropske-pexeso/209552116230028/), *Králíkova čítanka*, a series of seven shows about nineteenth century Czech poetry and *Televizní čítanka české literatury*

(www.ceskatelevize.cz/porady/10268377650-kralikova-citanka/, www.ceskatelevize.cz/porady/901365-televizni-citanka-ceske-literatury/dily/).

Rubešová also encourages her students to use two online language resources from the Ústav pro jazyk český when writing about these shows: *Slovník spisovného jazyka českého* (ssjc.ujc.cas.cz) and the handbook of Czech grammar (*prirucka.ujc.cas.cz*).

Testování gramatiky

On Thursday, after a session devoted to learning styles (see above), Kateřina Vodičková of ÚJOP led a dual session on how to test grammar. She first presented an overview of issues relating to testing, such as the distinction between form and function, i.e., between knowing a grammatical form, knowing how to apply a rule, and being able to use a form correctly in context. Of prime importance is the issue

of communicative competence: not only the number of mistakes that a language learner makes, but also the degree to which his or her mistakes impede communication.

With numerous examples from practice certification tests, Vodičková then

outlined various types of test items: multiple choice, filling in blanks, identifying mistakes, matching, creating correct forms, sentence transformations, and short answers. Information about the certification tests and free sample tests for levels A1, A2, B1, B2 and C1 can be found at ujop.cuni.cz/cce. Detailed explanations of the referential levels A1, A2 and B2 for Czech can be found at www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/referencni-urovne-pro-cestinu-jako-cizi-jazyk. For practice tests at the A1 level for permanent residency in the Czech Republic and a guide to test preparation, see the site www.cestina-pro-cizince.cz.

Stratifikace češtiny a obecná čeština

Friday's session began with an overview of the varieties of contemporary Czech and their stratification, presented by Milan Hrdlička of the Institute of Bohemistic Studies, Charles University (Ústav bohemistických studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy). Dr. Hrdlička spoke of the varieties of Czech, their communicative functions, and the role of usage in codifying the national standard. He discussed ongoing changes in contemporary informal Czech, noting that the spoken language is a filter through which new forms may later gain acceptance in the

standard language. At the same time, he emphasized that obecná čeština cannot replace spisovná čeština, as it is geographically restricted. One particularly noteworthy shift is the rise in usage of constructions with two prepositions (for example, *Koupil to za pro něho výhodných podmínek*). Dr. Hrdlička recommended that teachers of Czech as a foreign language emphasize primarily the written standard over spoken variants, both for reasons relating to language prestige and also because in his experience

the shift from written to spoken is considerably easier than the converse. For further reading, he recommended the title *Fenomén spisovnosti v současné jazykové situaci* by Jana Svobodová et al (Ostravská univerzita, Ostrava 2011).

Využití reklamy ve výuce češtiny jako cizího jazyka

The second morning session, led by Kateřina Šichová of the University of Regensburg, was devoted to the use of advertisements in teaching Czech. Advertisements provide a way to develop not only language skills, but also a deeper understanding of the sociocultural grounding of the target language. After showing numerous examples, both written and in videoclips, Dr. Šichová had the participants of the workshop work in small groups to devise methodological plans for using specific advertisements (e.g. see the picture on the left).

Chyba v jazyce nerodilých mluvčích:

The final presentation, on mistakes in the language of non-native speakers, was given by Barbora Štindlová of Technická univerzita, Liberec. Participants were provided a list of sentences written in non-native Czech and asked to identify problematic points relating not only to grammar, but also to stylistics and interpretation. Štindlová then presented a thorough overview of the issues and parameters involved in evaluating, interpreting, and correcting mistakes, and then described the ongoing project of developing a student corpus (*Žákovský korpus češtiny*, abbreviated as *CzeSL*). This corpus, based on the work of both Czech and non-Czech students, was developed at the Technical University in Liberec, in collaboration with the Institute for Theoretical and Computational Linguistics of Charles University. In the near future it will be made accessible at the site of the Czech National Corpus (uenk.ff.cuni.cz/).

Nová rubrika UČEBNÍ MATERIÁLY (UČMat)

Česká republika se stále častěji stává cílovou zemí internacionální migrace a jedním z důsledků této skutečnosti je i nárůst počtu lidí, kteří se, často přímo v Čechách a na Moravě, učí česky; zvláštní skupinu zde pak tvoří děti cizinců navštěvující české školy. Čeština se – jako již v minulosti – vyučuje na mnoha zahraničních školách, univerzitách a institucích, na jazykových školách nebo v podnicích. Narůstá též počet bilingvních dětí, ať už žijí

v Česku nebo v cizině.

Na tento vývoj reaguje i didaktika češtiny jako cizího jazyka. Metodik a teoretických prací lingvodidaktice češtiny jako cizího jazyka sice stále ještě není dostatek, ale doba, kdy k výuce cizinců existovalo jen několik málo učebnic či skript a každý vyučující si materiály do výuky vpodstatě musel vytvářet sám, se už našťastí stává minulostí.

Učebnic pro dospělě existuje celá řada a mnohé z nich jsou již přizpůsobeny konkrétním cílovým skupinám (liší se zprostředkovacím jazykem, úrovní pokročilosti podle Společného referenčního rámce, typem kurzů aj.). Vznikají i učební materiály zaměřené na děti a mládež. Mnoho publikací je české proveniencí, ale zvyšuje se i počet učebních materiálů vzniklých a osvědčených mimo Českou republiku. Ne všechny učební materiály a pomůcky jsou ale odborné veřejnosti dostatečně známy.

V rubrice UČEBNÍ MATERIÁLY, která bude v časopise Czech Language News vycházet od tohoto čísla, chceme proto publikovat krátké zprávy o nových, ale i starších publikacích, které jsou na trhu k dispozici a s nimiž byste Vy, učitelé nebo autoři, chtěli své kolegy seznámit. Rádi bychom v této rubrice upozorňovali nejen na klasické učebnice, ale i na doplňkové materiály nejrůznějšího charakteru, které jsou např. volně dostupné na internetu nebo které lze získat u nejrůznějších institucí, podporujících často jejich vznik.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, přejeme Vám, abyste v naší rubrice našli inspiraci a hodně nových informací a aby ta či ona učební pomůcka, o níž se zde dozvíte, Vám i Vaším studentům zpříjemnila chvíle strávené s češtinou a českou kulturou.

Kateřina Šichová (Universität Regensburg)

Pokyny pro autory

Redakce CzLN rubriky UčMat žádá autory, aby své příspěvky posílali e-mailem na adresu:

katerina.sichova@sprachlit.uni-r.de. Text o rozsahu min. 1 a max. 3 strany (Word, Times New Roman 12, řádkování 1,5) by měl obsahovat i jméno a pracovní zařazení a pro rubriku relevantní publikace autora. O zveřejnění recenze rozhodne redakce. Příspěvky do rubriky UčMat jsou výhradně v českém jazyce.

Nakladatelství a autoři mohou zasílat své publikace na adresu Kateřina Šichová, Bohemicum, Universität Regensburg, 93040 Regensburg, Deutschland/Germany, e-mail: katerina.sichova[at]sprachlit.uni-r.de. V rubrice vždy uveřejníme seznam publikací, které jsou k dispozici jako recenzní výtisky. Zájemci o recenzní výtisk se mohou obracet na tutéž adresu.

Knihy došlé redakci:

Adaptovaná česká próza (adaptovala Lída Holá): *Povídky malostranské*. Akropolis, 2012; *Staré povídky české a moravské*. Akropolis, 2012.

Dobiáš, Dalibor: *Minimě český. Let's Speak Czech. Konverzace, čtenka, gramatika*. Fragment, 2010.

Holá, Lída: *Česká gramatika v kostce. Tschechische Grammatik auf einen Blick*. Akropolis, 2006.

Holubová, Ladislava (ed.): *Tschechisch lernen. Fundierte Übungsmaterialien für den Tschechischunterricht*. Brigg Pädagogik Verlag, 2012.

Malá, Zdena: *Český krok za krokem 2. Pracovní sešit L1 – 10*. Akropolis, 2012.

Nekovářová, Alena: *Čeština pro život. La technique pour la vie. Českýj dlja žizni. 15 moderních konverzačních témat*. Akropolis, 2012.

Nekovářová, Alena: *Čeština pro život 2. Czech for Life 2. Tschechisch fürs Leben 2*. Akropolis, 2012.

Nerlich, Lenka (ed.): *Tschechische Prosa. Ein Lesebuch für Fortgeschrittene*. Busse Verlag, 2011.

UČEBNÍ MATERIÁLY
invites submissions of
textbook publications and
reviews.

Krchová 2010
and Víznerová et al.
2011 respond to the
needs of second-
language learners who
seek work in the
Czech Republic

Co také najdeme na netu: Čeština nejen pro azylanty

V letech 2011 a 2012 jsem pracovala ve funkci metodičky češtiny jako cizího jazyka pro Státní integrační program v oblasti výuky azylantů (na základě přiděleného azylu má v ČR každá osoba požívající mezinárodní právní ochrany nárok na 400 hodin výuky češtiny zdarma). V uvedených letech úspěšně zajišťovala výuku češtiny pro tento program Asociace učitelů češtiny jako cizího jazyka. V rámci výuky byly používány běžné učebnice, přesto však vznikla potřeba užití doplňkových materiálů. Lidé, kteří v ČR žádají o azyl, ale i mnoho dalších imigrantů, kteří přicházejí za prací, totiž – řečeno s nadsázkou – řeší jiné problémy než je správně použitá koncovka třeba genitivu plurálu a ani běžná komunikačně orientovaná témata jejich potřebám občas zcela nevyhovují. Při hledání materiálů, které by korespondovaly s oblastmi prioritního zájmu imigrantů, jsem narazila na dvě volně přístupné zajímavé publikace. Tyto publikace spojuje fakt, že na jedné straně jsou zaměřeny velmi prakticky a přinášejí mnoho důležitých informací, rad a doporučení z každodenního života, na straně druhé se do určité míry snaží fungovat i jako učebnice češtiny. Obě vydala Evropská kontaktní skupina (www.ekscr.cz).

Andrea Krchová: *Jeden rok v nové zemi*, 2010, 164 s., Evropská kontaktní skupina

První z publikací nese název *Jeden rok v nové zemi* a byla v roce 2010 zveřejněna na adrese www.ekscr.cz/content/files/publikace/Jeden_rok_v_nove_zemi.pdf. Jako hlavní autorka je uvedena Andrea Krchová (spolu-pracovnice Eva Kavková, Ivana Šindlerová, Hana Víznerová). Materiál je koncipován jako fiktivní deník ukrajinské rodiny, která pobývá v ČR již čtyři roky. Žijí zde běžným životem, chodí do školy, vyřizují potřebné záležitosti na úřadech (povolení k pobytu, změna účelu pobytu, trvalý pobyt), hledají si práci, ale také bojují s češtinou a snaží se najít své místo v české společnosti. Kniha má 32 kapitol, které jsou rozděleny do sedmi témat: Podmínky pobytu v ČR, Práce, Sociální podpora, Zdravotnictví, Vzdělávání, Historie a kultura a Život v české společnosti. Důraz je kladen na texty, informace a formuláře, k nimž jsou místy vytvořena cvičení. Gramatika se v knize nevysvětluje ani neprocvičuje. Publikace nese označení jazykové úrovně, pro kterou je určena, ale podle mého mínění je použitelná po zvládnutí úrovně A2. Výhledově se patrně počítá i s možností využití na nižších úrovních, neboť v úvodu stojí, že „do budoucna připravuje EKS překlady do dalších jazyků pro všechny, kteří zatím češtinou nevládnou, ale informace jsou pro ně nepostradatelné“.

Hana Víznerová/Veronika Jedličková/Andrea Krchová a kol.: *Vaše šance jít do práce. Průvodce pracovním trhem*. 2011, 201 s., Evropská kontaktní skupina
Druhý materiál, který vznikl v roce 2011, se jmenuje *Vaše šance jít do práce* a nese podtitul *Průvodce pracovním trhem* (www.ekscr.cz/content/images/VaseSanceJitDoPrace.pdf). Jako autorky jsou podepsány opět Hana Víznerová a Andrea Krchová, tentokrát za spolupráce Veroniky Jedličkové a dalších. Publikace obsahuje třináct kapitol zaměřených především na

oblast pracovní-právní problematiky, např. *Než uzavřete pracovní smlouvu, Nastupují do zaměstnání, Průběh a ukončení zaměstnání, Životopis* nebo *Když nemůžu pracovat*. Sympatické je, že se zde poskytuje prostor pro sdílení osobních zkušeností (v každé kapitole je přítomen oddíl nazvaný *Můj osobní příběh*). Rozhodně by však neuškodilo některé uváděné informace vhodněji metodicky zpracovat. Také gramatický oddíl *Jak správně mluvit česky* neodpovídá svou snadností ani rozsahem značnému lexikálnímu i gramatickému zatížení v ostatních částech kapitol (např. v Kap. 1 se – pouze ve čtyřech krátkých cvičeních – procvičuje sloveso být). Na rozdíl od předchozí výhradně české publikace disponuje *Vaše šance jít do práce* i stručným shrnutím každé kapitoly v ruštině, angličtině a vietnamštině. Navzdory tomu je použitelná spíše pro studenty na vyšší jazykové úrovni, B1 a výše.

Obě publikace přinášejí řadu internetových odkazů na státní instituce, neziskové organizace a dokumenty, jež se danou problematikou zabývají. Jejich předností je také využití autentických formulářů žádostí a smluv, podtrhující praktické zaměření a využití materiálu. Bezpochyby se mohou stát vhodným doplňkem výuky, kterou rozšiřují o mnohé praktické aspekty pobytu v ČR.

Lída Holá

Poznámka redakce: PhDr. Lída Holá vydala v nakladatelství Akropolis (www.akropolis.info) několik učebnic češtiny jako cizího jazyka (*Czech Step by Step/Tschechisch Schritt für Schritt, Čeština expres, Česky krok za krokem 2*) a založila edici upravených českojazyčných textů s gramatickými a lexikálními cvičeními s názvem *Adaptovaná česká próza*, v níž publikovala *Pražské legendy, Staré pověsti české a moravské a Povídky malostranské*. Je rovněž autorkou řady článků zabývajících se metodikou výuky češtiny jako cizího jazyka. Působí též jako lektorka češtiny, např. ve výukovém programu SIT Study Abroad v Praze.

Lída Holá: *Pražské legendy*, 2011, 84 s. Adaptovaná česká próza

Čeština patří mezi méně mluvené jazyky, tzv. Less Widely Used and Taught Languages, což se přirozeně dodnes odráží v kvantitě i spektru učebnic češtiny jako cizího jazyka. V posledních letech se však na trhu objevilo několik publikací, převážně pro začátečníky, které svou vybaveností po didaktické a grafické stránce v ničem nepokulhávají za moderními učebnicemi angličtiny, francouzštiny či španělštiny. Učebnice Lídy Holé jsou zajisté v tomto ohledu důležitými mezníky.

Nicméně je ve výuce češtiny jako cizího jazyka i nadále co dohánět. Adaptované texty k prohloubení jazykové kompetence porozumění čtenému textu až na několik výjimek v češtině prakticky neexistují. Adaptace známých literárních děl, např. v angličtině již dávno etablované, na sebe ještě stále nechávají čekat. A právě pro pokročilejší studenty může být práce s adaptovanými texty důležitým a navíc i zajímavým rozšířením znalostí jazyka spojeným s poznáním kultury, realit a mentality dané jazykové oblasti.

K prvním pionýrům adaptované prózy v češtině patří publikace Lídy Holé. V edici *Adaptovaná česká próza* nakladatelství Akropolis (www.akropolis.info) vyšly dosud tři graficky, didakticky i zaměřením (starší česká literatura) podobné učebnice: *Pražské legendy, Staré pověsti české a moravské a Povídky malostranské*.

Tato krátká recenze tematizuje publikaci první, *Pražské*

legendy, adaptované na úrovni A2. Jedná se o brožurku s ponurou černobílou fotografií nočního Staroměstského náměstí na obalu, což podtrhuje historičnost a mystický charakter textů. Téměř všechny grafiky, fotografie a kresby v

publikaci jsou černobílé a tím vhodně sladěné s obsahem. Po krátkém úvodním slovu následuje deset silně zkrácených a – podle údajů autorky – na jazykovou úroveň A2 adaptovaných pražských legend, přičemž žádná z nich nepřesahuje délku jedné strany v oktávovém formátu. Vedle známých legend, např. o Golemovi nebo staviteli orloje, Mistru Hanušovi, se studenti mohou seznámit i s legendami méně známými jako např. s pověstí o čertech v Emauzích.

Adaptované legendy však tvoří pouze tematické jádro učebnice. Na tomto místě je třeba zdůraznit terminus učebnice, neboť v druhé části své publikace, na stranách 28 až 48, autorka koncipovala k textu každé legendy dvě stránky praktických cvičení. Jedná se o cvičení sémantická, syntaktická, gramatická a o cvičení k porozumění textu. Na závěr každé cvičební kapitoly autorka několika pomocnými hesly studenta motivuje k písemné a ústní reprodukci dané legendy. Cvičební část publikace autorka rozšiřuje svou prvotní intenci k prohloubení kompetence čtení s porozuměním o další důležité didaktické aspekty, takže vzniká učebnice s cvičebnicí a slovníčkem, třetí část publikace.

Přidání obsáhlého slovníčku, což u podobných příruček zdaleka není samozřejmost, je třeba hodnotit zvláště pozitivně. Lída Holá překládá vybraná slovíčka z jednotlivých textů pražských legend do angličtiny, němčiny a ruštiny, čímž značně rozšiřuje cílovou skupinu studentů. Autorka ve slovníčku pracuje polychromně. V oblasti substantiv označuje modře maskulina, červeně feminina a zeleně neutra, čímž nahrazuje standardní explicitní znázornění koncovek genitivu, slovesa (u nepravidelných konjugací je uvedena 1. os. sg. a vid) a další druhy slov ponechává v černé barvě. Ostatní slovní druhy autorka neoznačuje, adjektiva udává pouze v mužském rodě. Veškeré zkratky a symboly včetně barevného rozlišení substantiv autorka znázorňuje v přehledné tabulce na počátku slovníčku.

K německému překladu jen ještě nepatrná poznámka: na obal publikace se vloudil malý překlep v chybějícím "s" v koncovce Deutsche(s) Wörterbuch, u německých ekvivalentů ve slovníčku zajisté není třeba udávat pro němčinou vládnoucí studenty slovesnou první osobu singuláru a budoucí čas – nejedná se o učebnici němčiny.

Celou publikaci uzavírá klíč ke cvičením a obsah. CD s mluvenými texty všech deseti v publikaci otištěných pražských legend vhodně doplňuje didaktický koncept a rozšiřuje jej o aspekty porozumění mluvenému textu. Profesionálními mluvčími namluvené texty – zdařilé je střídání ženského a mužského hlasu – jsou vysoké zvukové kvality, znějí přirozeně a jsou pro studenta dobře srozumitelné.

Adaptovaná próza *Pražské legendy* Lídy Holé přináší do výuky češtiny jako cizího jazyka nové didaktické aspekty – propojení adaptovaného textu s cvičebnicí a slovníčkem, obohacené o kulturní a historické aspekty. Publikace je

A new adapted reader
by Holá presents the
Prague Legends (2011)

použitelná jak ve vyučování, tak i při autodidaktické práci s češtinou. Zdařený koncept autorky by jistě mohl inspirovat k další adaptaci české, snad i mladší literatury a dalších textů, např. textů z oblasti českých reálií.

Lenka Nerlich

Dr. Lenka Nerlich (Institut für Slavistik, Universität Regensburg, Německo; lenka.nerlich@sprachlit.uni-regensburg.de) působí jako lektorka češtiny. Kromě výuky jazykových kurzů češtiny jako cizího jazyka a odborných kurzů překladových se intenzivně zabývá výukou českých reálií. K jejímu vědeckému zaměření patří používání spisovné a obecné češtiny v současném mluveném úzu v Čechách.

Poznámka redakce: V roce 2011 vydala Lenka Nerlich v nakladatelství Buske (www.buske.de) pro německé mluvčí čítanku adaptovanou české prózy s názvem *Tschechische Prosa. Ein Lesebuch für Fortgeschrittene* (úroveň B1; 112 s.)

Jana Harperová: Čeština extra. Průvodce českou gramatikou. Your guide to Czech grammar. Akropolis, 2012, 248 s.

Populární metoda výkladu látky rozčleněného do krátkých kapitol a zrcadleného na protější straně cvičeními si v příručce Jany Harperové *Čeština extra* našla cestu také do výuky češtiny jako cizího jazyka. Jak autorka v předmluvě sama uvádí, podobně koncipované publikace spíše doplňují další, komplexnější učebnice jazyků a nekonkurují jim; přesto je zřejmé, že jim – právě jako v případě *Češtiny extra* – náleží místo na knižním trhu. Odpovídají potřebě učitelů vracet se systematicky k jednotlivým gramatickým jevům a uceleně je opakovat stejně jako potřebě studentů si tyto jevy skutečně osvojit (příslušné místo J. Harperové uvolnily starší, znovu nevydávané a především neaktualizované příručky Z. Švamberka, A. Trnkové ad.).

Čeština extra, určená začátečníkům (avizovaná je úroveň A1-A2), avšak užitečná také – ba nejednou především – pro pokročilejší studenty (nalezneme tu např. výklady pomnožného čísla včetně jeho deklinace, náročné lexikum), je rozčleněna do padesáti kapitol. Po úvodních výkladech, jež se týkají češtiny obecně (sloveso a jméno jako základní jednotky věty, věta a její uspořádání, jakkoli spíše v morfoloogické než syntaktické rovině), nabízí J. Harperová ve své učebnici jedenáct kapitol k jednotlivým tázacím slovům (*co?*, *kdo?*, *kde?* atd.), od nichž postupuje k souvisejícím tématům hláskoslovným, lexikálním a slovo tvorným, morfoloogickým a syntaktickým. Stejně lze charakterizovat také její následující výklad zájmen (pět kapitol), sloves (deset kapitol) a nejpočetněji zastoupených, pro studenty nejproblematičtějších substantiv (šestnáct kapitol).

Praktický přístup, který poměruje výklad skutečným územ jazyka a nebrání se odbočkám, vede J. Harperovou v její učebnici na jedné straně k prolínání výkladových hledisek, ba k oddělování látky, jež by se – z hlediska čistě systematického popisu jazyka – jinak ocitla pohromadě: např. personalia probere v lekcích 19-22 a shrne až v lekcí 50; podobně i její výklad substantiv po vzorech a podvzorech může zastřít shody koncovek v některých pádech napříč rody. Před podobnými problémy však stojí všechny jazykové učebnice. Na druhé straně kniha nabízí řadu inspirativních, praxí poučených můstků mezi jazykovými jevy, členíc přitom látku do zvládnutelných, smysluplných celků. Na pozadí výkladu je zřetelná autorčina dobrá strukturní znalost jazyka (viz např.

vydělení základních pádů, nominativu, akuzativu a genitivu).

Připojené příklady a cvičení, která J. Harperová rozdělila dle obtížnosti, působí reprezentativně, živě a nápaditě. Ocenit je v jejich případě třeba již snahu autorky nevzdálat se příliš zavedené jazykovědné terminologii a neskloznot do nesrozumitelného výkladového idiolektu, a to i přes nutná zjednodušení a užití praktických termínů jako např. *mini-slovo* pro nepřízvučné slovo na 2. pozici ve větě (cenou za tento přístup jsou příklady jako *mladý obchod*). Cenný je nadto zřetel na význam osvojovaných konstrukcí pro komunikační dovednosti studenta, a vůbec velký objem nevykonstruované, běžně užívané češtiny v příručce. Cvičení v *Češtině extra* jsou nápaditá; úkoly jsou, tak jako příklady, užitečné pro samouky i skupiny s učitelem (doplňování modálních sloves do cestovních frází u dopravních značek, popis obrázků – prostorových vztahů ad.).

Na kvalitě učebnice J. Harperové, která je z výše řečeného přes drobnější připomínky patrná, mělo vedle autorky podíl i nakladatelství Akropolis: redakce textu je pečlivá, práci s příručkou usnadňuje mimoto investice nakladatelství do barev pro rozlišení gramatických jevů apod. (podobně jako v učebnicích Lídy Holé, k nimž *Čeština extra* odkazuje na vícero místech). Praktické, pro efektivní práci s knihou užitečné jsou také barevné gramatické tabulky, shrnující celou gramatickou přílohu, překlad výkladových českých textů do angličtiny v rámci komentáře ke knize, ba dokonce audioklíč, který je zdarma ke stažení na webu nakladatelství.

Čeština extra tak náleží mezi příručky, které pravděpodobně naleznou širší uplatnění, zároveň však i kvalitativně posunou výuku češtiny jako cizího jazyka.

Dalibor Dobiáš

Dr. Dalibor Dobiáš (dobias@ucl.cas.cz) pracuje v oddělení pro výzkum literatury 19. století v ÚČL AV ČR. V minulosti vyučoval češtinu na Lomonosovově státní univerzitě v Moskvě a na Univerzitě v Pise. Je autorem učebního kompletu *Mluvme český – Let's speak Czech (úroveň A1-A2)*, který vydalo nakladatelství Fragment (www.fragment.cz) v roce 2010, a spolupracoval na učebnici *Český jazyk. Bazovjy kurs (úroveň A1)*, vydané v roce 2005 v Moskvě.

Poznámka redakce: Dalibor Dobiáš je autorem učebního kompletu *Mluvme český – Let's speak Czech (úroveň A1-A2)*, který vydalo nakladatelství Fragment (www.fragment.cz) v roce 2010, a spolupracoval na učebnici *Český jazyk. Bazovjy kurs (úroveň A1)*, vydané v roce 2005 v Moskvě

Výuka češtiny na římské univerzitě

Lucia Casadei

Univerzita La Sapienza, Řím

Český jazyk a literatura se v Itálii vyučuje na Univerzitě v Římě, v Neapoli, v Udine, v Padově, v Benátkách, ve Florencii, v Pise a ve Viterbu. Katedru bohemistiky na Univerzitě La Sapienza v Římě založil v roce 1961 světoznámý slavista, bohemista a básník Angelo Maria Ripellino, později zde přednášely prof. Alena Wildová Tosi a prof. Sylvie Richterová. Na římské univerzitě vystudovalo mnoho překladatelů české literatury a většina profesorů, kteří působí na italských univerzitách.

Až do reformy univerzitního systému, která byla v Itálii zavedena v akademickém roce 2001-2002, byla výuka bohemistiky na italských univerzitách úzce spojená

se slavistikou. Spolu s češtinou, kterou si studenti mohli vybrat jako hlavní obor, bylo povinné studovat ještě další slovanský jazyk (převážně ruštinu nebo polštinu) a slovanskou filologii. Zájem o češtinu byl poměrně vysoký, zvláště v období takzvané *perestrojky*. V současné době se čeština učí pouze jako druhý nebo třetí jazyk, většinou si ji studenti přibírají ke světovým jazykům jako angličtina, francouzština, španělština a němčina, případně ruština či další jazyky. Z tohoto důvodu počet studentů poněkud klesl, i když studenti, který si tento takzvaný “menšinový” jazyk vybírají, jsou velmi motivovaní a často dosahují vynikajících výsledků.

Situace římské bohemistiky se v posledních letech ještě zkomplikovala tím, že po odchodu do důchodu prof. Richterové a v důsledku ekonomické krize, která postihla Itálii, zůstala katedra bez řádného profesora. V současné době dojíždí na katedru češtiny prof. Annalisa Cosentino z Univerzity v Udine, která tak umožňuje studentům pokračovat ve studiu bohemistiky a slavistiky.

Na italských univerzitách se učí český jazyk a literatura v rámci jediné katedry. Na univerzitě v Římě, v Neapoli a v Padově stále existuje společná katedra češtiny a slovenštiny, která zůstala i po rozdělení Československa. Profesori nebo asistenti se zabývají literaturou, překladem, v některých případech i lingvistikou (viz univerzita v Neapoli a v Udine), zatímco lektori učí jazyk a realie. Pouze na Univerzitě v Udine jsou dvě samostatné katedry, kde se učí zvláště jazyk a literatura.

Univerzita La Sapienza je jedinou ze tří univerzit v Římě, kde se učí český jazyk a literatura. Bohemistika zde patří do nově založeného Ústavu Evropských, Amerických a Interkulturních studií w3.uniroma1.it/studieuropei/, kde je začleněna do skupiny “Slavistika”: w3.uniroma1.it/sseuco/.

Villa Mirafiori, sídlo katedry bohemistiky v Římě

Na katedře češtiny v Římě je dlouholetou tradicí, že se klade důraz nejen na výuku literatury, ale i na teorii překladu a na překladová cvičení. Katedra je v kontaktu s českými profesory, kteří každý rok přijíždějí v rámci výměny mezi oběma univerzitami a přednášejí o české literatuře. Již druhým rokem byli našimi hosty z Ústavu české literatury a literární vědy na UK v Praze doc. Jan

Wiendl, dr. Luboš Merhaut a dr. Michael Špirit, kteří letos přednášeli o Janu Čepovi, o Josefu Čapkovi a o Josefu Škvoreckém. Do přípravy práce s literárními texty se aktivně zapojili i studenti, kteří předem připravili překlady uvedených autorů. Uvažuje se i o možnosti některé z těchto překladů publikovat v odborných časopisech.

V rámci lektorátu je kladen velký důraz na gramatiku a na gramatická cvičení s ohledem na porovnání mezi češtinou a italštinou. Výuka se zaměřuje také na konverzaci, písemný projev a realie. Studenti se připravují na kontakt s živým jazykem a na pobyt na českých univerzitách, kam odjíždějí na měsíční až šestiměsíční pobyt v rámci ministerských stipendií nebo na roční pobyt v rámci programu Erasmus. Pravidelně navštěvuje římskou univerzitu doc. Eva Klímová ze Slezské univerzity v Opavě, která zde přednáší o české morfologii a syntaxi v porovnání s italštinou a angličtinou.

The Czech Studies program at the University of Rome was founded by Angelo Maria Ripellino. It is part of the newly founded Institute of European, American and Intercultural Studies.

V posledních letech je práce lektorátu věnována také překladu dialogových listin a adaptaci titulků českých filmů. Některé z nich byly uvedeny v Českém centru či jiných kulturních institucích. Velký úspěch měly například filmy *Protektor* a *Dobryj voják Švejk*, které byly promítnuty s italskými titulky na Maďarské akademii

v Římě. V současné době dokončujeme ve spolupráci se studenty univerzity v Udine překlad oblíbeného filmu *Tři oříšky pro Popelku*, který bude prezentován v listopadu v Goethe Institutu, v rámci mezinárodní konference o Popelce z kulturního hlediska cinderellaroma2012.wordpress.com. Další překlady filmů byly provedeny ve spolupráci se studenty Benátské univerzity (*Tajnosti* a *Maharaš*) a univerzity ve Viterbu. (*Maharaš*). Překlady filmů jsou u studentů velmi oblíbené, protože se tímto způsobem nejen naučí porozumět mluvené řeči a běžně mluvené češtině, ale mohou zároveň sledovat vývoj české společnosti. (O výuce na základě filmu viz článek v časopise online “Krajiny češtiny“ I, 2010 s.53-58.

www.dzs.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=421&)

Abychom co nejvíce vyšli vstříc studentům a měli co nejbližší kontakt i s těmi, kteří nemohou pravidelně navštěvovat lektorát, zavedli jsme od letošního roku výuku prostřednictvím e-learningu. Zároveň tak chceme prezentovat studentům jiných oborů náš didaktický program, informovat je o materiálech k dispozici a vzbudit jejich zájem poskytnutím základních informací o České republice a o její kultuře:

elearning.uniroma1.it/course/view.php?id=1792 i elearning.uniroma1.it/FILESUSO (Filosofia, Lettere, Studi Umanistici e Orientali), Lettorato di lingua ceca.

Výuka prostřednictvím e-learningu samozřejmě není a nemůže být dostačující. Jedná se o pouhou pomůcku, kde se mohou studenti dozvědět podrobnosti o každé proběhlé lekci, přečíst si různé materiály a související dokumenty, případně poslat na e-learningovou platformu úkoly a různé práce ke kontrole. Jsou zde i informace o zajímavých televizních programech, zprávy z tisku a informace o významných kulturních událostech v České republice.

Stránku věnovanou našim studentům naleznete na adrese:

elearning.uniroma1.it/course/view.php?id=2096 i elearning.uniroma1.it/
FILESUSO (Filosofia, Lettere, Studi umanistici e Orientali), Lettorato di
lingua ceca. Esercitazioni 2011-2012.

Multilingual Platform for the European Reference Levels

Kateřina Vodičková

Have you, as a language teacher, learning material designer or tester, ever wondered where to find real-life examples illustrating the levels of the *Common European Framework of Reference for Languages* (CEFR)? The **Merlin** project – **Multilingual Platform for the European Reference Levels: Interlanguage Exploration in Context** – has been launched to address this need, due to a concern that the CEFR levels have not been sufficiently illustrated in realia. As the CEFR has gained a leading role as an instrument of reference for the teaching and certification of languages and for the development of curricula, practitioners, such as teachers, test developers and textbook authors, are increasingly required to base their work on the levels of the CEFR.

The Merlin project was initiated in January 2012 and will conclude in December 2014. The lead partner is the Technical University in Dresden, and the Czech partner is Charles University in Prague, specifically, the Institute for Language and Preparatory Studies (ÚJOP) and the Institute for Formal and Applied Linguistics. Further information can be found at merlin-platform.eu. Project no: 518989-LLP -1-2011-1-DE-KA2-KA2MP (financed by the European Union, Education and Culture DG, Lifeong Learning Programme).

SVU Dr. JOSEPH HAŠEK AWARD Student Winners for the Year 2012

Czechoslovak Society of Arts
and Sciences (SVU)

This year two undergraduate students from the University of Florida received the Joseph Hašek award from the Czechoslovak Society of Arts and Sciences (SVU): Audrey Bannon and Erin Cass. Audrey Bannon received the prize for her paper entitled „A Snapshot of Czech Public Opinion in the European Accession Process.“ This paper treats in depth the split between intellectuals and common citizens, the conflicting views of Václav Havel and Václav Klaus, the dilemma over the degree of loss of sovereignty, and other issues. Erin Cass' paper is entitled „The Romani Movement in the Czech Republic“. In dealing with this highly challenging subject, she discussed a number of critical issues such as social mobilization, ethno-political self-awareness, and identity.

IATC joins the SVU Student Awards Committee in congratulating these two students and their professors, Holly Raynard and Conor O'Dwyer, and we wish them all the best in their future studies.

ANNOUNCEMENTS

V březnu 2012 byl založen AJAT – Asociace jazykových testerů České republiky (www.ajatez.com). Jejím cílem je sdružovat odbornou i širší veřejnost se zájmem o problematiku testování a hodnocení v jazycích a rozvíjet její povědomí o správných postupech při hodnocení jazyků.

SVU STUDENT AWARDS FOR THE YEAR 2013 Dr. JOSEPH HAŠEK AWARD

The Czechoslovak Society of Arts and Sciences (SVU) is announcing a competition for the 2013 Dr. Joseph Hašek student awards. The names of the winners will be announced in the Society's newsletters.

The main purpose of the Society's awards is to generate and encourage scholarly interest in Czech and Slovak affairs among university students living outside the Czech and Slovak republics. There will be one prize for the best undergraduate and one for the best graduate study dealing with some aspect of Czech and/or Slovak history, politics, or culture. The winners will receive the \$250 Dr. Joseph Hašek award, a year's membership in the Society, which includes a year's subscription to the Society's newsletter, and a Certificate of Merit.

The following rules apply:

- 1) The paper must be submitted **by the professor** in whose class it was presented and should be accompanied by his recommendation.
- 2) The study must have been written for an undergraduate or graduate course during the academic year 2012-2013. Chapters of theses or dissertations are not admissible.
- 3) The deadline for submission is **MAY 15, 2013**.
- 4) The study essay should be submitted in five copies to professor Vera Borkovec, 12013 Kemp Mill Road, Silver Spring, MD 20902. It must be typewritten, double-spaced and submitted in Czech, Slovak, or any of the major Western languages (English, French or German).
- 5) The Student Awards Committee which will judge the quality of the submitted essays consists of:
Prof. Ivo Feierabend (San Diego State University), Prof. Milan Hauner (University of Wisconsin), Dr. Vlado Simko (SVU Executive Board), Dr. Zdenek David (SVU Executive Board), and Chair, Prof. Vera Borkovec (American University).
- 6) Submitted papers are not returned.

The UCLA Language Materials Project

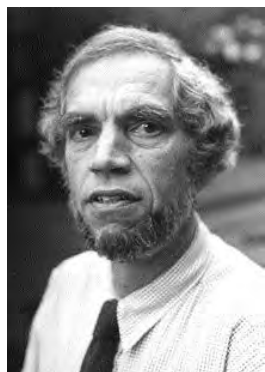
The UCLA Language Materials Project (www.lmp.ucla.edu) is an on-line bibliographic database of teaching and learning materials for over 150 Less Commonly Taught Languages. Intended to help instructors find the most appropriate materials to meet their individual teaching needs, full bibliographic information is provided for each item in the database, including detailed annotations that describe the content and other features of the material. When possible, information is provided on how to obtain the materials, including links to online pedagogical resources. The Czech section currently includes references to 188 "teaching materials", such as textbooks, dictionaries, phrasebooks, and links to online Czech language sites, and 49 "authentic materials", including photographs of everyday objects and other items. The site also includes a detailed profile of each language, as well as a guide to using authentic materials, created by Donna Brinton and Andrea Wong, which provides a methodological introduction to using authentic materials, annotated bibliographies on teaching methodology, links to online resources for creating lessons, and sample lesson plans that can easily be adapted to Czech. The project coordinators invite you to submit further materials and to share your comments, ideas, critiques, and suggestions for improvement.

Coasters from the UCLA Language Materials Project

For Michael Henry Heim

With great sorrow we note the passing of our friend and colleague Michael Heim, who succumbed to cancer on September 29. Describe by those who had the great fortune to work with him as a “mentor”, “shepherd”, and “model” as a teacher and human being, Mike was a key force in promoting Czech culture throughout the world. It was his translations that put Czech literature on the map for the English-speaking world, and introduced many people to the East and Central European world in general.

As noted in a Festschrift published in his honor in 2008, “Czech studies in the United States would be inconceivable without Mike’s pioneering work”. Many of us in the International Association of Teachers of Czech first studied Czech from his textbook *Contemporary Czech* and from his Czech reader, and were inspired by him to continue our studies in *Bobemistika*.

Mike translated from a remarkable variety of languages, including not only Czech, but also Croatian, Dutch, French, German, Hungarian, Romanian, Russian and Serbian. His translations covered a wide span of genres, ranging from novels, plays and short stories to memoirs, essays, and even mathematics. From Czech, his translations include novels by Bohumil Hrabal (*Too Loud a Solitude*, *Dancing Lessons for the Advanced in Age*), as well as a collection of short stories, several works by Milan Kundera (*The Book of Laughter and Forgetting*, *The Joke*, *The Unbearable Lightness of Being*, *Jacques and His Master*), Karel Čapek’s *The White Plague* and *Talks with T.G. Masaryk*, Josef Hirsal’s *A Bohemian Youth*, and Jan Neruda’s *Tales of the Small Quarter*.

A “Distinguished professor” at University of California, Los Angeles, where he taught for forty years, he was a member of the American Academy of Arts and Sciences, a Guggenheim Fellow, and a recipient of many awards, including, among others, the Ralph Mannheim Award for a Lifetime in Translation, and the AATSEEL Special Lifetime Scholarly Achievement Award.

Mike’s generosity was legendary, as the personal vignettes in this volume of CLN attest, as was his commitment to the many causes in which he believed. A former student writes of Mike’s influence not only on his studies but also on his development as a member of university community:

He taught me how to improve my translations, yes, but also how to treat those around me, how to foster a student’s enthusiasm, and how to conceive of the university. He made this big campus seem intimate, but reminded me that the opportunities it offers are limitless.

Ever eager to share his knowledge with students, he often came to Czech language classes to visit with

students and share his experiences. Thanks to his and his wife Priscilla’s vision and anonymous (at the time) generosity, in 2003 a “PEN Translation Fund” was created. This fund has since granted over a hundred awards in support of new translations. Deeply concerned about environment issues and the excesses and waste of our materialistic society, he was also instrumental in introducing recycling at UCLA.

Mike approached life with intensity in many different areas. He had fluency in over a dozen languages, and continued to study languages to the end, cycling back toward the end of his life to Chinese, a language he had studied as part of his undergraduate major in East Asian Studies. He was an accomplished musician who studied clarinet, piano and flute at Julliard while in high school, and violin and viola later in life. He and his wife Priscilla also sang with several early music groups in Los Angeles, and enjoyed traveling together with these groups. Especially during their travels, he enjoyed spending time doing photography. The photographs of the sculpture of Svatý Václav and of Staroměstské náměstí included with this memorial are from his graduate student days in Prague, where he was working on a Czech-English dictionary - and on the side interpreted between Czech citizens and Soviet Bloc soldiers during the invasion of August 1968.

We feel very lucky to have had our lives touched by Mike, and we will miss his energy, his spirit, and his wonderful stories, which brought to life so many key moments in Czech and European history for his students and colleagues alike.

Susan Kresin
Co-president of IATC

Remembering Michael Heim

In the winter of 1966 my son Kit was born with hyaline membrane disease, so that we feared for his life — and Michael Berman and I were the sole students in Norman Ingham’s Old Czech course. Ingham studied Old Russian hagiography, but knew some Czech and offered this for us, recent newcomers to this Slavic language. The three of us would sit long together, sometimes in total silence for many minutes, puzzling over some problem; it was usually Michael who figured it out first and whose interpretation Ingham and I, after another long trance-like period, would almost always accept. It was around this time that he had decided he was going to specialize in literature, and his readings, based on long study, were on the mark.

One time — this was shortly after Kit had come home well from the hospital — I happened to understand a point we were brooding over before the other two did. “Oh, I see this,” I said, meeting a curious look from Michael, which turned to a delighted smile as I saw he agreed. I have no idea what the text was, but the animated gleam in his eyes is still fresh in memory.

George Cummins
Tulane University

When I started teaching Czech at Brown, I was less than a beginner. I had never thought I would be teaching the language before. It took several years till I felt more or less comfortable in this capacity. Looking back, it was Mike's encouragements that kept me going. I met some of the Bohemists through Mike. Mike was also a great mentor, sometimes sending me constructive but candid criticisms. When he did so, however, it was clear how much he cared about me as a colleague and a person. I will always remember his small notebook that he carried around and took notes, and his dynamic handwriting. His soft but articulate voice still resonates in my head. I will miss him dearly.

Mako Fidler
Brown University

When my first daughter, Ludmila, was born, we were living in an apartment across the hall from Mike and Priscilla. One day Mike knocked on our door with a teddy bear in his hand. He said he had found it sitting on a rock wall while he was walking home and wanted to give it to Ludmila. It was her first toy.

Laura Janda
University of Tromsø

Mike's visit to a nursing home in Taylor, Texas, where Svatava Pirkova Jakobsonova was spending her last days was magical. The moment Svatava saw Mike, she was taken back to her Harvard years. Although this was in the late nineties, Mike became her young student again. For the entire visit, she was re-living her past life with such vigor, enthusiasm, and conviction, that the sad nursing home had transformed into a busy lecture hall at Harvard. As she told me in private: "Michael is a very good student, isn't he?"

Hana Pichova
University of North Carolina at Chapel Hill

Ze všech jazyků Míša překládal.
Hodně jiných oborů ovládal.
Nápomocný byl všem,
Skromností byl pojem.
Takže z nás kdo by ho nepostrádal?

Профессором был Миша отличным.
Педагогом он не был типичным.
Переводчик несравненный
И виртуоз совершенный
Лицом был он скромным и приличным.

There is no conceivable ovation
To pay homage to Michael's translation.
And as a teacher superb
He much deserves this poor blurb.
A true mensch through his whole life's duration.

Above: Pictures taken by Michael Heim during the 1968 Warsaw Pact Invasion of Czechoslovakia

Here are some important elements of my interaction with Michael Heim, if they could be of use to a memorial. I taught him a graduate course in the History of Russian at Harvard in the early 1960's, when he was still Michael Berman. He came to my office once and asked me what I thought about his changing his area from linguistics to literature. I told him that, from what he said, it looked like he should do it. I also reviewed his Czech textbook, *Contemporary Czech*, when it came out. I was present at a lecture he gave at a meeting of our North American Council of Teachers of Czech (of which I was the first president), which consisted of his teaching the first day of an elementary Czech class exclusively in Czech. He amazed us all by demonstrating that it could be done! I also interacted with him at conferences at UCLA and he once spent the night here prior to our attending a Czech translators' conference at Columbia. I've done some modest translations from Czech, but not in the same class as his!

Charles Townsend
Princeton University

Limericks on Czech

Svatá jsi Ty, česká řeč
Jsi naše ochrana a meč
Všechny aktivity
Obětujeme Ti
Až přijde poslední křeč.

Bojuji s Tebou, řeč česká.
Strašně se dřou až do dneska.
Až Tě konečně zvládnou
A na Tvém poli padnu,
To smrt bude náramně hezká!

Teaching Czech is an onerous task,
And one where in praise we don't bask.
So let's all go to bars
And leave home all our cars
And drink Pilsner beer by the cask.

Charles Townsend, Princeton University

IATC
Department of Slavic Languages
Brown University, Box E
Providence, RI 02912

CzLN is a new sletter published by the International Association of Teachers of Czech. The editorial office is currently at the Dept. of Slavic Languages, Brown U. and serves the diverse Czech language community as a forum for information on research, teaching, and organization of Czech language instruction. CzLN's mission is to contribute to the promotion of interdisciplinary and international cooperation as well as the integration of theoretical and applied aspects of language study. CzLN is an open exchange of information and ideas and the editorial board welcome ideas and submissions for inclusion in the next issue.

Editor-in-Chief: Masako Fidler (Brown U.)

Technical Editor: Ellen Langer (UC Berkeley)

Editorial Board: Neil Bermel (Sheffield U.), David Cooper (U. of Illinois, Urbana-Champaign), Craig Cravens (Indiana U.), David Danaher (U. of Wisconsin-Madison), Christopher Harwood (Columbia U.), Laura Janda (U. of Tromsø), Susan Kresin (UCLA), Kateřina Šichová (U. of Regensburg), Jindřich Toman (U. of Michigan).

CALL FOR PAPERS – FOURTEENTH ANNUAL CZECH STUDIES WORKSHOP at COLUMBIA UNIVERSITY in NYC

The fourteenth Annual Czech Studies Workshop, to be held at Columbia University in the City of New York (April 26-27, 2013) welcomes proposals for papers on Czech topics, broadly defined, in all disciplines. Slovak topics will also be considered. In the past, our interdisciplinary conference has drawn participants from colleges and universities in the US and abroad. Areas of interest have included: anthropology, architecture, art, economics, education, film, geography, history, Jewish studies, literature, music, philosophy, politics, religion, and theater. Work in progress is appropriate for our workshop format. Junior faculty and advanced graduate students are particularly encouraged to participate. Limited funding is available to reimburse participants' travel and accommodation costs.

Please send **an abstract of approximately 450 words and your CV** to: czechstudies2013@yahoo.com. Be sure to include your name, full address, institutional affiliation, daytime telephone and e-mail address. Alternatively, you may send a hard copy of your abstract and personal data to:

Chris Harwood, Slavic Dept - Columbia University, 708 Hamilton Hall - MC 2839, 1130 Amsterdam Ave, New York, NY 10027.

The firm deadline for receipt of proposals is Friday, January 11, 2013. For more information, please contact Chris Harwood at cwh4@columbia.edu

The 2013 Czech Studies Workshop is made possible by funding from the Harriman Institute at Columbia University.